

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	24 december 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-SB-OV-2020-0521	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	820939BA	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	17 februari 2020	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- CES-gedragsprotocol - RVO ontheffing FF/75A/2014/057	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen Onderzoek migratiepatronen van vogels in de Provincie Utrecht

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 17 februari 2020 van Rijksuniversiteit Groningen, om ontheffing in het kader van artikel 3.3 eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u

- ontheffing te weigeren van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren, het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten of rustplaatsen, van de kleine karekiet en bosrietzanger, omdat de wet niet wordt overtreden.
- ontheffing te weigeren van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.2, zesde lid, van de wet voor zover dit betreft het vervoeren en onder zich hebben van de kleine karekiet en bosrietzanger, omdat de wet niet wordt overtreden.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op Vogelstation De Haar te Utrecht. Het betreft het veldbiologisch onderzoek naar migratiepatronen, trekroutes en overwinteringsgebieden van de kleine karekiet (*Acrocephalus scirpaceus*) en de bosrietzanger (*Acrocephalus palustris*). U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.1 en 3.2 van de wet voor wat betreft de kleine karekiet en bosrietzanger voor de periode tussen de datum van verzending van dit besluit tot 1 april 2025.

Er is voor het aangevraagde, namelijk het uitvoeren van ecologisch onderzoek naar overlevingsstrategieën van vogels in het kader van wetenschappelijk onderzoek RUG, eerder een ontheffing verleend. Het betreft de ontheffing van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet die op 15 april 2015 is afgegeven door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, met kenmerk FF/75A/2014/057. Deze ontheffing liep af op 14 april 2020.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 23 april en 16 december 2020 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De kleine karekiet en bosrietzanger zijn beschermd ingevolge artikel 3.1 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

De Rijksuniversiteit Groningen verricht veldbiologisch onderzoek naar aanpassingsmogelijkheden en overlevingsstrategieën van gewervelden op evolutionair, populatie en individueel niveau. Analyses van populatietrends van vogels laten zien dat bepaalde soortgroepen achteruitgaan, met name boerenlandvogels en trekvogels. De bescherming van trekvogels is complex omdat ze gedurende het jaar verschillende gebieden gebruiken, vaak op verschillende continenten, waarbij de trekroutes en overwinteringsgebieden van veel soorten vaak niet eens bekend zijn. Door technologische ontwikkelingen is het tegenwoordig mogelijk trekroutes en overwinteringsgebieden, ook van kleinere soorten trekvogels, te ontrafelen. Met name de ontwikkeling van geolocators, kleine dataloggers die licht over de tijd registreren, hebben een revolutie in het trekvogelonderzoek ontketend. Om migratie beter te begrijpen is het daarom noodzakelijk om van meer soorten en populaties, gegevens over trekroutes en overwinteringsgebieden te verkrijgen.

Vogelringstation De Haar (Gemeente Utrecht) is één van de plekken in Nederland waar een *Constant Effort Site* (CES) project wordt gerund, via gestandaardiseerde ringvangsten gedurende het broedseizoen. Binnen dit CES-project worden relatief veel kleine karekieten en bosrietzangers gevangen. Omdat dit twee soorten zijn waarvoor voor de Nederlandse populatie nog geen gegevens over trekroutes en overwinteringsgebieden beschikbaar zijn, is in 2018 begonnen met een geolocator studie, wat aansluit bij het reeds bestaande CES-project.

De vogels worden gevangen met mistnetten die in een standaard opstelling in het broedhabitat geplaatst worden. Er wordt strikt volgens het gedragsprotocol van het CES gevangen, wat neerkomt op 12 vangdagen gedurende de zomer. Gevangen vogels worden naar een centrale plek gebracht waar deze geringd, gemeten en gewogen worden, zoals het protocol van het CES voorschrijft (zie bijlage 1). Daarna wordt de geolocator aangebracht. Dit duurt maximaal enige minuten. Geolocators worden bevestigd door een ervaren vogelringer die getraind is het aanbrengen van geolocators. Omdat geolocators niet van afstand uit te lezen zijn moeten de vogels teruggevangen worden om de data uit te kunnen lezen. Als er een jaar later een vogel met geolocator teruggevangen wordt, dan wordt deze er af gehaald door simpelweg het harnas door te knippen, wat enige seconden duurt.

Door het uitvoeren van deze werkzaamheden worden echter geen exemplaren van de kleine karekiet en bosrietzanger gedood en worden geen voortplantings- en rustplaatsen en eieren van de genoemde soorten beschadigd en vernield. Het vangen en ringen van de vogels is reeds door de ringmachting 'gedekt'. Het aanbrengen en verwijderen van een geolocator is dat niet. Dit aanbrengen en verwijderen van de geolocator is echter een verstoring die niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de kleine karekiet en de bosrietzanger. Hierdoor wordt niet voldaan aan artikel 3.1, vijfde lid, van de wet, en een ontheffing is daardoor dan ook niet aan de orde.

Voor het slagen van dit veldbiologisch onderzoek is het een vereiste dat de dieren nagenoeg ongestoord in hun natuurlijke situatie blijven functioneren. Deze handelingen worden daarom zoveel mogelijk beperkt in tijdsduur en impact zodat ze minimale verstoring veroorzaken.

Voor de lange termijn zijn geen nadelige effecten te verwachten voor de instandhouding van de soorten. De kleine karekiet en de bosrietzanger staan geen van beide op de rode lijst en voor beide soorten is de landelijke staat van instandhouding gunstig (SOVON).

Door het nemen van mitigerende maatregelen (het te volgen DES-gedragsprotocol) komt de gunstige staat van instandhouding van de bovengenoemde soorten niet in het geding door het uitvoeren van de werkzaamheden.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u geen ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid van de wet, omdat de verbodsbepalingen niet worden overtreden.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;

- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen

Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Gedragsprotocol CES

Vooraf

Lees als CES-ringer of aspirant-ringer altijd eerst de Handleiding Constant Effort Site goed door en houd je als ringer aan de regels en richtlijnen die daarin zijn opgenomen. Het CES-project wordt georganiseerd door Sovon en het Vogeltrekstation in Wageningen.

Het vangen en ringen van vogels is gebonden aan voorschriften en regels

Vogels mogen uitsluitend worden gevangen en geringd door mensen die in het bezit zijn van een geldige ringmachtiging van het Vogeltrekstation. Het Vogeltrekstation (Centrum voor vogeltrek en demografie) is een samenwerkingsverband van NIOO-KNAW en de Ringersvereniging en regelt de dagelijkse gang van zaken rond het vangen en ringen van vogels voor wetenschappelijk onderzoek, beleid en bescherming. Door vogels te vangen en te ringen wordt informatie verkregen over (veranderende) trek, reproductie en overleving van Nederlandse vogels. In de ringmachtiging staat precies beschreven welke vogelsoorten waar en in welk kader gevangen mogen worden. Bovendien worden de vangmiddelen die de ringer mag gebruiken vermeld. De ringmachtigingen worden afgegeven onder raamvergunning 951 die door het toenmalige Ministerie van LNV op 1 maart 1995 is afgegeven aan het NIOO-KNAW. Ringers moeten zich houden aan de Wet natuurbescherming. Meer informatie hierover:

www.vogeltrekstation.nl/ringers

Meedoen aan de CES kan alleen bij een geldige ringmachtiging. Daarnaast dient de ringer zelf zorg te dragen voor een schriftelijke vergunning van de terreineigenaar. Houd je als ringer altijd aan de in de vergunning verstrekte richtlijnen en zorg dat je (een kopie) van zowel de ringmachtiging als de terreinvergunning bij je draagt tijdens het veldwerk.

Uitvoering

Het welzijn van de vogels is bij het vangen en ringen van vogels van het grootste belang. Ringers dienen precies te weten hoe de vangmiddelen gebruikt moeten worden en welke gedragsregels daarbij gelden. Voor het CES zijn dit de belangrijkste:

- In verband met de kwetsbaarheid van vogels in het broedseizoen dienen de mistnetten zeer regelmatig gecontroleerd te worden. Als stelregel geldt dat ieder net steeds binnen de 45 minuten wordt bezocht. Vogels dienen ieder apart in een katoenen vogelzakje te worden bewaard. In een vogelzakje blijven de vogels rustig en koelen niet af.
- Om stress tot een minimum te beperken, dienen de gevangen vogels zo spoedig mogelijk weer in vrijheid te worden gesteld. Als vuistregel wordt gehanteerd dat zangvogels binnen de 30-60 minuten (afhankelijk van de grootte) na de vangst weer dienen te worden losgelaten. Indien er zoveel vogels tegelijkertijd worden gevangen, dat ze niet binnen een redelijke tijd verwerkt kunnen worden, dan dienen een aantal vogels 'ongerind' los gelaten te worden.
- Vangen bij slecht weer brengt een verhoogt risico voor de vogels met zich mee. Regen kan een funeste invloed hebben op een gevangen vogel, die door de ringer nog niet uit het net is gehaald. Probeer dit risico te vermijden, door niet te vangen bij regen. Hetzelfde geldt bij zware mist, hagel, sneeuw, harde (ijzige) wind of extreme warmte.
- Vangen en ringen dienen een wetenschappelijk doel en ringers hebben de plicht de bedoelingen van hun activiteiten uit te leggen aan geïnteresseerd publiek.
- Indien een vogel komt te overlijden vanwege ringactiviteiten, dan worden deze geregistreerd bij het Vogeltrekstation. Overleden vogels worden vaak door het DWHC (Dutch Wildlife Health Centre) onderzocht op vogelziektes zoals het Usutu virus of de parasitaire ziekte Trichomonose (het Geel).

Bijlage 2, Ontheffing RVO, overlevingsstrategieën van vogels, in het kader van wetenschappelijk onderzoek RUG, met kenmerk FF/75A/2014/057.